

Čís. 2889.

Vyžádání posudku fakulty jest ponecháno uvážení soudu; nevyhovění návrhu v onom směru nezakládá zmatečnost řízení a rozsudku; § 126 tr. ř. má na mysli pouze rozpory v posudku podaném soudními znalci v trestním řízení, nikoliv rozpory mezi tímto posudkem a posudky podanými mimo řízení trestní.

Zřízenec dávkového úřadu, vkročivší do místnosti za účelem kontroly hry v karty, vykonává své povolání (službu) a používá ochrany § 153 tr. zák. již v okamžiku vstoupení (nikoliv teprve od okamžiku, kdy s kontrolou hry formálně začal) a po tak dlouho, pokud se z místnosti nevzdálil.

S hlediska § 153 tr. zák. jest lhostejno, zda se útok stal pro služební výkon právě prováděný či pro nějaký jiný dříve již provedený.

(Rozh. ze dne 9. září 1927, Zm I 95/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 10. ledna 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého ublížení na těle podle § 153 tr. zák., přestupkem lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením podle § 312 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmatečnou stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti podle čís. 4, 5, 11 (správně 9 a) a 10) § 281 tr. ř. Neúplnost řízení, činící rozsudek zmatečným podle čís. 4 § 281 tr. ř., shledává v tom, že nalézací soud zamítl průvodní návrh obhájce při hlavním přelíčení, by byl vyžádán posudek lékařské fakulty v Praze o duševním stavu obžalovaného v tom směru, zda nespáchal činy jemu za vinu kladené ve stavu psychosy, vylučující přičetnost. Zmatečnou stížnost má za to, že návrh byl odůvodněn ustanovením § 126 tr. ř., ježto prý mezi posudky soudních znalců, přečtenými při hlavním přelíčení s jedné a posudkem neurologicko-psychiatrického oddělení posádkové nemocnice v Praze ze dne 28. února 1922 a vysvědčením Dra E-a ze dne 4. března 1925 jest závažný rozpor co do konečného závěru o duševním zdraví obžalovaného — a dále, že důležitost a obtížnost případu sama vyžadovala, by bylo provedeno navrhané opatření. Než výtka zmatečnou stížnosti není odůvodněna. Podle druhého odstavce § 126 tr. ř. může býti vyžádán posudek lékařské fakulty v případech, kde jsou znalci lékaři neb odborníci, tenkrát, obsahuje-li posudek znalců rozpory nebo nedostatky v onom § vypočtené a nelze-li jich odstraniti opětným slyšením znalců; soud má vyžádati posudek fakulty, shledá-li toho potřebu pro důležitost nebo nesnadnost případu. Ze slova »může« plyne, že vyžádání posudku fakulty v prvním případě jest ponecháno uvážení soudu, na jehož přesvědčení výhradně záleží, takže v zamítnutí návrhu v takovém případě nelze spatřovati po-

rušení zásad řízení a odvozovati z něho zmatečnost řízení a rozsudku. Zmateční stížnost není však odůvodněna ani věcně, poněvadž v posudcích v této trestní věci při hlavním přelíčení podaných není rozporu ani vad v § 126 tr. ř. zmíněných a případ sám nelze vzhledem k jasnému, přesnému a určitému posudku znalců pokládati co do vyšetření a posouzení duševního stavu stěžovatele (a jen tak jest rozuměti slovům poslední věty § 126 tr. ř.) ani za důležitý ani za nesnadný. Zmateční stížnost ostatně ani netvrdí, že posudek znalců obsahuje rozpory nebo nedostatky v § 126 tr. ř. vypočtené, nýbrž namítá pouze, že mezi posudky soudních znalců a posudkem posádkové nemocnice v Praze ze dne 28. ledna 1922 a vysvědčením Dra E-a ze dne 4. března 1925 jest závažný rozpor co do konečného závěru o duševním zdraví obžalovaného. Než § 126 tr. ř. má na mysli pouze rozpory v posudku soudních znalců v trestním řízení, a nikoliv snad rozpory mezi tímto posudkem a posudky podanými mimo řízení trestní. Nebylo tu tedy předpokladů § 126 tr. ř. a nemůže býti pochybností o tom, že zamítnutí návrhu na vyžádání posudku lékařské fakulty nemohlo míti na rozhodnutí vliv obžalovanému škodlivý.

Podle čís. 5 § 281 tr. ř. vytýká zmateční stížnost, že zjištění nalézacího soudu, že obžalovaný vztáhl ruku na Jana N-ého a urazil ho, když přišel jako úředník dávkové kanceláře kontrolovati hru v karty, odporuje seznání svědka N-ého, který udal, že, když do hostinské místnosti vstoupil, obžalovaný mu sdělil, že se dnes karty nehrají, že se proto on, N., ihned poroučel, načež ho obžalovaný ještě dříve, než z hostinské místnosti vyšel, zavolal zase zpět a pak teprve se na něho osopil. V této souvislosti namítá stížnost s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. dále, že nalézací soud uznal neprávem, že obžalovaný Janu N-ému, když vykonával své povolání, na těle ublížil, když z uvedené výpovědi svědka N-ého vychází na jevo, že výkon služby byl v době spáchání činu již u konce, jak to též potvrdil svědek N. Zmateční stížnost jest však v tom i onom směru bezdůvodná. Stížnost jest na omylu, míní-li, že zavolal-li obžalovaný Jana N-ého, když tento z místnosti již odcházel, nazpět a uposlechl-li svědek této výzvy, nebyl již u vykonávání svého úřadu. Jan N. vkročil do hostinské místnosti, by jako zřízenec dávkového úřadu kontroloval hru v karty, byl tedy již v tomto okamžiku (vstoupení do místnosti) ve vykonávání svého povolání, ve službě a požíval proto již od tohoto okamžiku ochrany § 153 tr. zák. a nikoliv snad teprve od okamžiku, kdy s kontrolou hry formálně začal. Právě tak zůstal však též ve službě a požíval ochrany § 153 tr. zák., dokud se z místnosti nevzdálil, a je proto lhostejno, zda se výstup stal ihned po jeho příchodu či teprve za jeho odchodu po provedené kontrole. Je tedy správným úsudek nalézacího soudu, že obžalovaný N-ému ublížil, když tento vykonával své povolání. Z toho také vidno, že se vytýkaný rozpor se spisy týká okolnosti nerozhodné a jest zmateční stížnost i v tomto směru bezdůvodná, nehledíc ani k tomu, že tu vytýkaného rozporu ani není; neboť zjištění nalézacího soudu, že obžalovaný Jana N-ého zranil, když přišel jako úředník dávkové kanceláře kontrolovati hru v karty, dlužno pojmovati v ten rozum, že se útok stě-

žovatelův na svědka Jana N-ého stal v době jeho přítomnosti v hostinské místnosti za účelem kontroly hry, aniž by však bylo tím blíže označeno, zda se výstup stal ihned po jeho příchodu či teprve při jeho odchodu. Že tomu tak, vysvítá jasně z následujících vět rozsudku, citujících výpověď svědka Jana N-ého, jejíž obsah nalézací soud má patrně za prokázaný, zejména tedy i jeho údaj, že svědek N. po provedené kontrole již odcházel, že ho však obžalovaný zavolal zpět a že teprve poté došlo k vylíčenému již výstupu.

S hlediska důvodu čís. 9 a) napadá stížnost i úsudek nalézacího soudu, že obžalovaný Janu N-ému na těle ublížil pro uvedený výkon, namítajíc, že se tak nestalo pro tehdy provedenou kontrolu, nýbrž z příčiny docela jiné, totiž ze zlosti, že svědek na obžalovaného učinil oznámení ohledně nesprávností při placení dávky z karet. Než zmateční stížnost přehlídí, že i oznámení to učinil svědek ve své vlastnosti jako zřízenec dávkového úřadu, že tu tedy jde rovněž o služební výkon. S hlediska § 153 tr. zák. jest však lhostejno, zda se útok stal pro služební výkon právě prováděný či pro nějaký jiný dříve již provedený. Pokud pak stěžovatel podle čís. 10 § 281 tr. ř. ještě namítá, že měl býti uznán vinným pouze přestupkem buď podle § 411 nebo 312 tr. zák., nikoliv zločinem podle § 153 tr. zák., poněvadž prý nelze říci, že způsobil poranění úřednímu orgánu, když vykonával své povolání nebo pro toto vykonávání, není v tomto odstavci zmateční stížnost vůbec provedena po zákonu, poněvadž nevychází ze skutkového podkladu napadeným rozsudkem zjištěného. Bezdůvodnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 2890.

Trestná činnost § 93 tr. zák. záleží v tom, že pachatel jinému vězněním, nebo jiným způsobem (uvázáním, omámením, uzamčením) překáží v užívání osobní svobody, t. j. volnosti pohybu. Nezáleží na tom, jak dlouho omezení trvalo, jen když nebylo zcela pomíjející, stačí i poměrně krátké, bylo-li tak silné, že zbavovalo napadeného zcela volnosti pohybu.

V subjektivním směru musí úmysl pachatelův směřovati k bezprávnému omezení jiného v osobní svobodě proti jeho vůli; dále sahající záměr pachatelův (úmysl k provedení mimomanželské soulože) nebrání podřadění pod § 93 tr. zák., jednal-li pachatel v úmyslu neb aspoň u vědomí, že omezuje osobní svobodu jiného; tento úmysl (vědomí) jest v onom (záměru) nutně zahrnut.

(Rozh. ze dne 9. září 1927, Zm I 218/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 11. března 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 93 tr. zák.